

Kandava (pagasts)

Publicēts: 09.03.2022.

Par pagastu [↗](#)

Kandavas pagasts no visām pusēm ietver Kandavas pilsētu, kā arī robežojas ar Cēres, Zemītes, Vānes, Matkules, Pūres un Jaunsātu pagastiem, Talsu novada Abavas, Virbu un Strazdes pagastiem un Tukuma novada. Novadu šķērso skaistā upe Abava. Pagastā atrodas trīs gleznainas muižas: Rūmenes muiža, Kalnmuīža un Valdeķu pils-muiža.

Teritorijas platība: 167,68 km².

Iedzīvotāju skaits: 1329 (*Dati no PMLP uz 30.06.2021.*)

Lielākās apdzīvotās vietas pagastā ir Kandavas stacija, Aizdzire, Rūmene, Mazrūmene, Mustene, Kalnmuīža, Līgciems un Līgu dzirnavas.

Pagastā ir Valdeķu kultūras nams un bibliotēka.

Kultūrvēsturiskie un dabas objekti [↗](#)

Viena no atpazīstamākajām vietām pagastā ir lauku māja "Indāni", kas ļauj apmeklētājiem iepazīties ar mājdzīvniekiem un senajiem lauksaimniecības darba rīkiem.

Rūmenes muiža

Vārds Rūmene pirmo reizi minēts upītes nosaukumā 1407. gadā. Vietvārda skaidrojums vācu valodā varētu būt saistīts ar vārdu „slavens”, jo Rūmene bija ievērojama jau viduslaikos. No 1453. gada tā piederējusi fon Butlaru dzimtai. Pils ēka celta pēc T. Zeilera projekta 1876. gadā. Parks izveidots ap 1900. gadu. 1920. gadā, sākoties agrārājam reformam, Rūmenes muiža beidza pastāvēt. 1945. gadā muižu nacionalizēja. 1950. gadā kungu mājā ierīkoja četrgadīgo pamatskolu. Deviņdesmito gadu sākumā sākās privatizācija, Rūmenes muižai bija vairāki īpašnieki, līdz 2004. gadā to nopirka Bergu dzimtas mantinieki Justs Karlsons un viņa sieva Dana Beldimane. Muiža saņēmusi Latvijas Gada būves balvu „Labākā pārbūve 2008”. Pie muižas ir 7,8ha liels parks, kas kopš 1957.g.iekļauts īpaši aizsargājamo dabas objektu sarakstā. Rūmenes muiža ir Rīgas 5-zvaigžņu viesnīcas „Hotel Bergs” lauku rezidence. Apmeklētājiem apskatei muiža pieejama no 2009.g. Ir restorāns, naktsmitnes, pirtiņa pie diķa, golfa laukums un citas aktīvās atpūtas iespējas, pasākumu norises vieta.

Kalnmuīža

Gleznainā Kandavas pagasta pērle Kalnmuīžas pils (latviski saukta arī par Kalnamuīža un Kalna muižu, vāciski Hohenberg, krieviski Гогенбергъ) savulaik bijusi privātmuiža.

Tās vārds dokumentos pirmoreiz parādījies tikai 1724. gadā, bet arhīvi liecina, ka muižas vēsture iestiepjas pat 15. gadsimtā.

Gadu gaitā mainījušies gan laiki un iekārtas, gan īpašnieki, taču Kalnmuīžas pils cēli stāvējusi brīnumskaistās ainavas ieskauta un Dzirnavu ezera apskalota.

Kopš 2006. gada Kalnmuīža ir gādīgu privātipašnieku rokās, kuri, vēloties ar šo skaisto vietu dalīties ar citiem, izveidojuši viesnīcu un restorānu.

Kalnmuīžas pils fasādes, telpu un teritorijas uzlabošanai pieiets ar milzu pietāti – cienot apkārtējo vidi un vēstures mantojumu un domājot par cilvēkiem, kuri šeit pavadīs brīvdienas, baudīs maltīti restorānā un svinēs svētkus.

Kalnmuīžā apvienojas senatne ar mūsdienām, brīnumskaista ainava ar pārdomātu un ērtu infrastruktūru, izsmalcinātība un elegances ar sirsnīgu un nesamākslotu vienkāršību.

Valdeķi

Kā vēsta seni nostāsti, 1845. gadā Aizdzires muižas īpašnieks Nikolaus fon Koskuls no dažām Aizdzires muižas zemnieku mājām izveidoja „Kārklīņu-Valdeķu” saimniecību, ko uzdāvināja savai dzīvesbiedrei Luizei. Otrā versija ir sekojoša Koskuls to esot cēlis kā patversmi „vecajām jumpravām”. Valdeķi nozīmējot „Meža kakts”. Valdeķu pils celta 1882. gadā. 1931. gadā to nopirka Emīlija un Antons Benjamiņi, kuri īsā laikā izveidoja paraugsaimniecību. 1941. gadā muižu nacionalizēja. Pēc Otrā pasaules kara kungu mājā ierīkoja klubu. Vēlāk visas ēkas piederēja kolhozam un tad Kandavas sovhoztehnikumam. 1995. gadā Benjamiņu pēcnācēji atguva savu īpašumu.

Aizdzire

Aizdzires vārds pirmo reizi rakstu avotos minēts 1397. gadā ar nosaukumu „villa Assersin”. 18. gadsimtā tajā sāka saimniekot Koškulu dzimta. Savā laikā Aizdzires muiža bija paraugmuiža ar drenētiem laukiem, Osfrīzu šķirnes liellopiem, sviesta ražošanu un spirta dedzināšanu. Otrā pasaules kara laikā tur izmitināja krievu karagūstekņus. Dibinoties kolhoziem, muižas centrā izveidoja padomju saimniecību „Valdeķi”. 1972. gadā kungu namā ierīkoja dzīvokļus. Kopš 2003. gada muižas ēkas ir neapdzīvotas.

Kontakti

Brigita Pētersone (Kandavas pagasta bibliotēkas vadītāja)

Tālrunis: 63126037

E-pasts: brigita.petersone@inbox.lv

Adrese: Valdeķi, Kandavas pagasts, Tukuma novads, Latvija, LV-3120

Kultūra un sports

Ik gadu tiek svinēti Kandavas pagasta un Valdeķu ciematiņa svētki un sporta svētki, kā arī tiek atzīmēti visi valsts un tradicionālie svētki.

Pašdarbības kolektīvi: jauktais vokālais ansamblis "DoReMi".

Aktualitātes

Par aktualitātēm Kandavas pagastā aicinām sekot līdz www.kandava.lv.

<https://www.tukums.lv/lv/kandava-pagasts>